

Z a p i s n i k
s nastavka glavne rasprave kod Županijskog suda u Zagrebu
od 10. prosinca 2007. godine

Prisutni:

Kazneni predmet:

Predsjednik vijeća – sudac:
mr. sc. Marin Mrčela

Tužitelj: Županijsko državno odvjetništvo u
Zagrebu

Član vijeća - sudac:
Siniša Pleše
Jasna Pavičić
Dopunski sudac:
Zdenko Posavec

Optuženik: I optuženi Rahim Ademi i dr.
Zbog krivičnog djela iz članka 120. stavak
1. OKZRH

Broj Državnog odvjetništva: K-DO-349/05

Zapisničar: Suzana Cvitković

Predsjednik vijeća otvara zasjedanje u 09,36 sati.

Utvrđuje se da su na nastavak glavne rasprave pristupili:

- 1) Tužitelj: Zamjenik Glavnog državnog odvjetnika – Antun Kvakana
- 2) Punomoćnik oštećenika: nitko
- 3) Optuženi: I optuženi Rahim Ademi, II optuženi Mirko Norac
- 4) Branitelj: branitelj I optuženika – odvjetnik Čedo Prodanović, branitelj II optuženika – odvjetnik Željko Olujčić i odvjetnik Vlatko Nuić
- 5) Svjedoci:

Za nastavak glavne rasprave ispunjene su sve zakonske pretpostavke pa ista ima biti nastavljena kao što je odlučeno posljednjim raspravnim rješenjem od 20. lipnja 2007. godine.

Za danas je određeno ispitivanje ugroženog svjedoka broj 19, čiju je istovjetnost predsjednik vijeća utvrdio uvidom u zapisnik sačinjen od strane haških istražitelja i koji se čuva u posebnom omotu. Predsjednik vijeća otvorio je taj omot te utvrdio da su osobni podaci ugroženog svjedoka istovjetni osobnim podacima koje je utvrdio predsjednik vijeća i ubilježio u poseban zapisnik kojeg zatvara na način da ga lijepi samoljepivom trakom, također s gornje strane.

Branitelj II optuženika prije ispitivanja ugroženih svjedoka traži riječ te navodi da po rasporedu koji su oni dobili ranije, danas nisu bili na rasporedu za ispitivanje ugroženi svjedoci broj 18 i 19 već svjedoci Vojnović i Uzelac, s time u vezi obrana II

optuženika nije pripremljena za ispitivanje ugroženih **svjedoka**, a pravo je II optuženika i obrane da znaju tko će biti ispitan i da **budu pripremljeni**, pa branitelj moli da današnje ispitivanje ugroženih svjedoka bude **odgođeno, odnosno** da im se dade barem 2 sata vremena za pripremu.

Predsjednik vijeća skreće pozornost branitelju II optuženika, **odvjetniku** Olujiću, da je rješenje o ispitivanju ugroženih svjedoka doneseno prije **više od mjesec dana**, te da su obrana I i II optuženika podijeljeni zapisnici o ispitivanju ugroženih **svjedoka** koji su radili haški istražitelji, a da je po ocjeni vijeća to vremensko razdoblje, **dakle više od mjesec dana**, sasvim dovoljno da se obrana pripremi za ispitivanje **svih svjedoka**. Uz to zastupniku optužbe i braniteljima je već ranije skrenuta pozornost da **ispitivanja** ugroženih svjedoka mogu očekivati svaki dan kada je rasprava pa s obzirom na **sve** navedeno današnja glavna rasprava neće biti odgođena već će biti ispitani **ugroženi** svjedoci, a vremensko razdoblje 30 i više dana sasvim je dovoljno da se **svatko** pripremi za ispitivanje tih svjedoka.

Prelazi se na ispitivanje ugroženog svjedoka broj 19.

UGROŽENI SVJEDOK BROJ 19

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te izjavljuje:

„Kada mi je predloženo zbog čega sam pozvana mogu reći da sam ja živjela u Čitluku. Sjećam se kada je počeo napad i pucanje. Ja sam bila u kući i izašla sam van i vidjela sam da je DMITAR Jović protrčao pored moje kuće viknuo mi je da neka bježim jer da hrvatska vojska napada i da su već na mostiću. Ja sam izašla iz kuće i onda sam već vidjela da dolaze vojnici i sakrila sam se u jedan grm blizu kuće. Vidjela sam da jedno 10 vojnika koji su imali šljemove na glavi dolaze do Bosiljke Bjegović koja je bila ispred njene kuće. Bosiljka Bjegović je tada imala 74 godine, bila je obučena, imala je sve crno na sebi, osim jednog smeđe-zelenog prsluka. Inače, ona nije vidjela a niti čula, jer je slijepa.

Čula sam kako jedan od ovih vojnika naređuje drugome: „Pucaj“. Taj drugi vojnik je rekao: „Ja ne mogu Dragane“. Međutim, taj Dragan je onda rekao: „Pucaj, znaš da je naredio Bobetko i jedan koji se zove kao Adami da u Čitluku i Divoselu niti mačka ne smije ostati živa.“ Potom su u Bosiljku Bjegović pucali. Kad su ti vojnici otišli ja sam došla do Bosiljke Bjegović i ona je ležala sva izrešetana, krv joj je oblila glavu i bila je mrtva.

Što se tiče okolnosti vezanih uz Milku Bjegović ja odgovaram da je nas 10 više dana se skrivalo u šumi i bježalo, a među nama je bio Jović Stevo, a i Milka Bjegović. Mi smo bježeći došli do jednog mjesta gdje je trebala prijeći jednu veliku vodu. Nismo mogli naći balvane koji su tamo bili za prelazak te vode, onda smo se izuli i svi smo prešli. Kada smo prešli tu vodu došli smo na područje koje se zove Šašine, tako se

zove ta voda, a to je blizu Počitelja, onda je ispaljena jedna granata i Milka Bjegović je ostala na mjestu mrtva, a Stevo Jović je pogođen u koljeno. Kad je sve to prestalo mi smo još neko vrijeme bili tamo, a onda smo otišli. Još 8 dana smo se skrivali, bili smo bez vode i hrane i onda smo odlučili da moramo otići u neko mjesto i sjećam se da smo onda našli na jednog srpskog vojnika koji nam je rekao da smo na slobodnoj strani, poslije smo otišli u Gračac, UNPROFOR nas je prebacio u Mađarsku, a onda su tamo djeca došla po nas.

To je sve što imam za izjaviti.

Na pitanje zastupnika optužbe odgovaram da ja znam vezano uz palež kuća i za pljačku imovine, jer je to počela kad se hrvatska vojska počela povlačiti a tada su došli sa strane ljudi koji su u autima, traktorima i teretnim vozilima odvozili konje, krave i imovinu. Da se hrvatska vojska povlači ja sam saznala od UNPROFOR-a koji je došao do nas otprilike 6 dana nakon što je počeo napad a napad je bio, dobro se sjećam, 09.09. u 6,00 sati ujutro. UNPROFOR je došao da mi idemo tražili mrtve. Ja se sjećam da sam u petak i u subotu prošla pored svog imanja, a imala sam 2 kuće, aute, bilo je krava i 2 praseta. Sve je to još bilo tamo i kuće su bile skroz namještene, a kada sam došla tamo u ponedjeljak sve je bilo popaljeno i odneseno. UNPROFOR je mene zvao vezano uz prepoznavanje Anđe i Mire Jović. Dodajem da sam vidjela jednu osobu kako odvozi jedan traktor koji je imao broj 245 a na traktoru je bila prikolica s građom."

Zastupnik optužbe navodi da više nema pitanja.

Branitelj I optuženika navodi da nema pitanja.

„Na posebna pitanja branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, odgovaram da sam se ja s Bosiljkom Bjegović, a koja je bila moja tetka, sporazumijevala s pipanjem, kada bih joj dala jesti dala bih joj žlicu i pokazala gdje je tanjur. Ona je živjela sama, muž joj je umro, a nije imala djece jer se udala kao stara cura.

Ovi vojnici koji su došli imali su zelenkaste vojničke dolamice i vojne kacige. Oznake na rukavima ja nisam vidjela jer su puške bile prebačene preko ramena. Inače mogu reći da se sve to vrijeme pucalo okolo, a hrvatski vojnici došli su sa 6 strana, iz područja Divosela, Bilaja, s Velebita, iz šume i preko polja.

Ja sam od mjesta gdje su vojnici došli i gdje su bili s Bosiljkom Bjegović ja sam bila preko ceste u jednom gustom grmlju, a to je možda nekakvih 5 metara.

Na pitanje branitelja jesam li čula razgovor između vojnika i Bosiljke Bjegović predsjednik vijeća donosi

r j e š e n j e

Zabranjuje se odgovor na pitanje jer je svjedokinja na to odgovorila u slobodnom kazivanju.

Dalje odgovaram da nije bilo nikakvog plana što ćemo s tetkom ako hrvatska vojska napadne, nije nitko niti mislio da će hrvatska vojska napasti, mi nismo nikome

bili krivi. Tamo je bilo dosta starih ljudi. Moj muž je bio šćeraš i nisam vidjela da bi imao ikakvo oružje. Ja znam da je on izlazio van jer su bile seoske straže, da se raspita, ali ne znam je li tamo imao ikakvo oružje. Ja ne znam jesu li drugi bili naoružani, ali ako jesu, s obzirom da je to bilo većinom staro stanovništvo, imali su možda lovačke puške.

Dalje odgovaram da sam se ja s ovih 10 ljudi s kojima sam bježala našla povrh moje kuće je jedan gaj, mala šumica, od kuda smo mi nosili drva, i kada sam ja došla tamo, tamo je već bilo ljudi koji su donijeli vodu i koji su se tamo zatekli.

Na pitanje branitelja kakav je bio plan ako dođe do napada i je li bio plan da se nađu u tom gaju predsjednik vijeća donosi:

rješenje

zabranjuje se odgovor na pitanje jer je isto kaciozno obzirom da je svjedokinja rekla da nitko nije mislio da će hrvatska vojska napasti, pa onda pitanje polazi od pretpostavke da je svjedokinja rekla nešto što nije rekla. Istovremeno predsjednik vijeća upozorava branitelja, a s obzirom na to da je svjedokinja maloprije izjavila da nitko nije mislio da će do napada doći, a i s obzirom da je jasno da branitelj vrlo dobro poznaje prirodu kacioznih pitanja, da bi bilo dobro da se branitelj suzdržava od takvih pitanja obzirom da se ona ne smiju postavljati čak niti kod unakrsnog ispitivanja.

Na daljnje pitanje branitelja znam li gdje je zakopana Bosiljka Bjegović odgovaram da ne znam a ja bih voljela da znam jer mi je ona jednom rekla da bi boljela biti zakopana kod svog muža koji je umro još ranije.

I optuženi Rahim Ademi navodi da nema pitanja.

Na pitanja II optuženog Mirka Norca odgovaram da se ja ne sjećam koji je kućni broj imala moja tetka Bosiljka Bjegović.

Na pitanje koji je kućni broj bio kuće gdje sam ja živjela predsjednik vijeća zabranjuje odgovor na to pitanje obzirom da svjedokinja ima status ugroženog svjedoka pa bi odgovor na to pitanje možda mogao poslužiti za utvrđivanje istovjetnosti svjedokinje.

Dalje odgovaram da je kuća Bosiljke Bjegović bila možda 100 metara od moje kuće, ali kada je Bosiljka Bjegović oslijepila jer joj je krava izbila oko, ja sam je uzela k sebi i brinula se o njoj. Ja sam je hranila, prala i brinula se o njoj.

Dalje odgovaram da je moja kuća bila točno između Čitluka i Divosela.

Dalje odgovaram da je Bosiljka Bjegović poginula u četvrtak ujutro, moglo je biti oko 7 sati. Moja kuća je 2 metra udaljena od ceste, kada se gleda u pravcu Medaka s lijeve strane, a kada se gleda u pravcu Divosela, s desne strane.

II optuženi Mirko Norac navodi da nema više pitanja.

Kad mi predsjednik vijeća predočava iskaz koji sam dala haških istražiteljima 1999. godine ja mogu reći da se sjećam da sam razgovarala s njima a predočeno mi je da sam rekla da je Bosiljka Bjegović imala 84 godine, a danas sam rekla da je imala 74, odgovaram da ja imam njezinu ličnu kartu i sve, moguće je da je imala 84 godine, bila je vrlo stara.

Na daljnje pitanje predsjednika vijeća odgovaram, a kada mi je predočen dio mog iskaza haškim istražiteljima (5. odlomak odozgo) gdje stoji da sam rekla da su vojnici rekli mojoj tetki Bosiljki Bjegović da uđe u kuću, ja mogu reći da je to točno. danas to nisam spomenula jer se nisam sjetila, a nije me nitko niti pitao, ali se sjećam da je jedan vojnik rekao: „Bako ulazi u kuću“. Moja tetka je odgovorila: „A tko mi je to došao?“, onda je ovaj vojnik ponovio neka uđe u kuću. Nakon toga je slijedio ovo što sam opisala vezano uz Dragana. Dodajem da sam ja tog Dragana vidjela jednom na televiziji i da je on bio iz Rijeke. Ja mislim da je na televiziji bila neka proslava, mislim 13. brigade iz Rijeke, prije 2 do 3 godine, ja sam tražila i zvala televiziju da mi daju njegovu adresu, ali su mi rekli da ne mogu.

Kada mi je predočeno da haškim istražiteljima nisam spominjala ime Dragana ja mogu reći da koliko se sjećam ja sam im to rekla. Kada mi je predočeno da haškim istražiteljima sam rekla da je prvi vojnik rekao: „Pucaj, znaš da je Bobetko rekao da u Čitluku i Divoselu trebamo pobiti i mačke“, a danas sam rekla da je to rekao Bobetko i Ademi, pa da ispada da to haškim istražiteljima nisam spominjala, odgovaram da vrag će ga znati, valjda nisam, bilo mi je dosta što je i Bobetko to naredio. Oni su inače bili u Gospiću i samo su naređivali sirotinji da ubija i pljačka. Dalje odgovaram da su ti vojnici, nakon što su ubili Bosiljku Bjegović otišli dalje, u drugu kuću. Kad su izašli iz te kuće otišli su dalje prema Čitluku i vidjela sam da su putem ubili neke krave. Meni je predočeno da sam rekla da su išli prema Divoselu i da ubijaju konje, krave i svinje, pa odgovaram da je to bilo točno.

Ja kad sam vidjela da ljudi odvoze stoku i građevni materijal bila sam u jednoj šikari gdje je bilo nas više ljudi koji smo to gledali. To su bili civili a ja se sjećam da sam na jednom kombiju vidjela čakovečke registracije, a kombi je bio narančasti. Kada mi je predočen moj iskaz kada sam rekla da sam vidjela bijeli kombi bjelovarske registracije da odvozi stoku odgovaram da je i to točno. Predočeno mi je da sam rekla da su u pljački sudjelovali i civili i vojnici, a danas sam rekla da su bili samo civili odgovaram da su to bili samo civili koji su imali na sebi vojničke uniforme. Kada mi je predočeno da sam ranije rekla da je sve bilo organizirano jer da sam čula da su vojnici uzimali stvari davali civilima mogu reći da je to točno, ja sam to čula, ali to nisam vidjela. To je bio razgovor između tih ljudi koji su odnosili stvari, ja sam sve to čula, jer smo svi mi bili blizu. Ovo što sam rekla da su mi rekli da su iz sela uzeli 40 traktora, to su mi rekli ljudi kojima su traktori nestali, a ja znam da su odvezli i dva moja auta, i to je bio jedan fičo, koji nije prešao niti 25.000 km, i jedan stojadin.

Dalje odgovaram da se ja sjećam da sam bila u Medku kada su dopremljena tijela ubijenih iz Čitluka. Ja sam tamo identificirala Milku Bjegović i Krajnović Đuru za kojega se sjećam da je bio sav izboden nožem oko kaiša, a sjećam se da je imao 6 uboda. mene je zapravo zanimalo kako je Milka Bjegović poginula a da nije ispustila niti glas, a onda sam tamo vidjela rane iznad koljena na bedrima, valjda od granate. U Medku nije bilo tijelo moje tetke. Kada mi je predočeno da sam haškim istražiteljima rekla da sam identificirala tetku Bosiljku Bjegović po komadu njezinog prsluka, da je

tijelo bilo izgorjelo da pretpostavljam da je odneseno na sjenik i tamo zapaljeno, odgovaram da sam ja kasnije shvatila da to izgorjelo tijelo nije bilo od moje tetke već od Stane Krajnović. Dalje dodajem da je moja tetka ubijena na terasi moje kuće.

Ja sam inače napravila jedan popis svih ljudi koji su nastradali u Divoselu i u Čitluku. Na tom popisu sam podcrtala one koji su nađeni, barem se toliko sjećam. Ja bih molila da mi se taj popis vrati, a ako treba neka se fotokopira. Na popisu su pored imena i brojevi, ali ne sjećam se na što se ti brojevi odnose. Na popisu je Štefica Krajnović za koju znam da je Hrvatica, a i Ankica Vujnović za nju sam čula da joj je odsječena glava, ali to nisam vidjela, samo sam čula razgovor između jednog čovjeka i sina Ankice Vujnović. Ja sam čula da su pronašli i Anđu Jović i da je njoj također bila odsječena glava, a da je ona navodno bila nabijena na kolac. A to sam čula od čovjeka koji je bio za obdukciju, a koji je bio na televiziji i koji je o tome na televiziji govorio, a ne znam kako se zove. Znam da je na njenom prepoznavanju bio njen muž Stevo."

II optuženi Mirko Norac iznosi primjedbu jer smatra da svjedokinja ne govori istinu, da govori površno i kontradiktorno i o kuloarskim pričama, a posebno navodi da nije moguće da je Hrvatska vojska došla u Divoselu i Čitluk već u 7 ujutro, jer hrvatska vojska je tamo bila tek oko 13,00 sati, a što je vidljivo iz akcijskog plana i svih mapa.

Potom svjedokinja navodi:

„To laže, jer je napad počeo u pola šest ujutro i hrvatska vojska je u 7 sati bila tamo pred kućama."

U 11,03 sati predsjednik vijeća prekida glavnu raspravu radi kraćeg odmora i tehničke pripreme za ispitivanje idućeg ugroženog svjedoka, a nastavak se određuje u 11,30 sati.

Nastavljeno u 11,30 sati.

U sudnici prisutni svi isti kao i prije prekida.

Glavna rasprava nastavlja se ispitivanje ugroženog svjedoka broj 18, čiju je istovjetnost predsjednik vijeća utvrdio uvidom u zapisnik sačinjen od strane haških istražitelja i koji se čuva u posebnom omotu. Predsjednik vijeća otvorio je taj omot te utvrdio sa su osobni podaci ugroženog svjedoka istovjetni osobnim podacima koje je utvrdio predsjednik vijeća i ubilježio u poseban zapisnik kojeg zatvara na način da ga lijepi samoljepivom trakom, također s gornje strane.

Prelazi se na ispitivanje ugroženog svjedoka broj 18.

UGROŽENI SVJEDOK BROJ 18.

Predsjednik vijeća upozorava svjedoka u smislu članka 324. stavak 1. ZKP-a da je dužan iznijeti sudu istinu i sve što mu je o predmetu poznato te ga upozorava da je lažno svjedočenje kazneno djelo, a u smislu članka 236. ZKP-a da nije obvezan

odgovarati na pojedina pitanja ako je vjerojatno da bi time izložio sebe ili svoga bliskog rođaka teškoj sramoti, znatnoj materijalnoj šteti ili kaznenom progonu.

Svjedok izjavljuje da je upozorenje razumio te izjavljuje:

„Kad su mi predočene okolnosti zbog kojih sam pozvan navodim da je napad hrvatske vojske počeo 09.09.1993. ujutro. Ja sam živio u Čitluku i to jutro ustao sam u 5 sati jer sam trebao ići vaditi krumpir i krenuo sam to organizirati. U 10 do 6 počelo je granatiranje čitluka i ja sam mislio da je to jedno granatiranje kakvih je bilo i prije. Popeo sam se na brdo iznad kuće i vidio sam da su tenkovi krenuli prema Čitluku. Htio sam se vratiti u kuću da kažem ženi ali to više nisam mogao. Susjedu sam htio reći što se dešava a to je bio jedan susjed koji mi je trebao pomagati u vađenju krumpira, ali njega više nije bilo kod kuće. Mi smo u selu imali seoske straže, ali te noći nitko nije bio na straži jer oni koji su trebali biti su doma spavali.

Uglavnom, kada je počeo napad ja sam vidio da su zapaljene kuće i štale, čuo sam vrisku i urlanje.

Što se tiče identifikacije tijela ja sam bio u Medku i tamo sam prepoznao Stanu Krajnović, a prepoznao sam je po čizmicama. Osim toga ona je ispod ruke imala jednu torbu i kada je netko primio njenu ruku, ona je jednostavno otpala jer je bila izgorjela, a u toj torbi su bili nakit i dolari, jer je ona imala nekog rođaka u Americi. Također sam prepoznao i Micu Krajnović koja je također bila izgorjela i to u gornjem dijelu tijela. Nju sam prepoznao po vesti, a osim toga ona je bila grbava a na nogama je imala opanke za koje sam ja znao da su njeni. UNPROFOR je rekao da su njih dvije nađene na nekakvom zgarištu.

Dalje navodim da sam ja vidio da kuće gore čim je hrvatska vojska počela s napadom, a bilo je paljenja kuća i kasnije. Ono što nije nastradalo za vrijeme napada nastradalo je kasnije, tako da tamo nije ostala niti jedna kuća cijela. Ja znam da na kući Đure Krajnovića piše da je to osveta za Lovinac.

Ja znam da ovo prepoznavanje koje je bilo u Medku su bili leševi koje je dovezio UNPROFOR i to su bile stare osobe i žene i većina njih je poginula od metka.

To je sve što imam za izjaviti.

Na posebna pitanja zastupnika optužbe odgovaram da su već prve snage hrvatske vojske bile oko 06,15 sati u Čitluku. Ja sam vidio da hrvatske snage dopiru iz pravca Velebita. Dodajem da sam ja vidio nadiranje hrvatske vojske koja je došla iz pravca Ornica. Ja sam bio na jednom brdu koje se zove Vijenac i od tamo se pružao dobar pogled i udaljenost od kuda sam ja gledao pa do mjesta gdje sam vidio tenkove je možda 3 km, ali vidljivost je bila dobra i ja sam to dobro vidio.

Ovo mjesto Vijenac je otprilike 100 metara iznad sela Čitluk i s tog mjesta vidi se čitavo mjesto, Gospić, pogled je dosta jasna. Sa mnom je na Vijencu bila još jedna osoba, zove se Nikola, prezimena se ne mogu sjetiti, ali kada mi je se predočava da sam prije spominjao Nikolu Matića odgovaram da je to bio upravo on.

Kad mi zastupnik optužbe predočava da danas nisam spominjao kako su bili odjeveni vojnici koje sam vidio, a ranije haškim istražiteljima sam to spominjao, odgovaram da se ja sjećam da su prvi vojnici koji su išli imali nekakve tamne uniforme, crne ili tamnoplave, a iza njih su išli vojnici u maslinastim uniformama. Ja nisam vidio oznake na njima, ali sam vidio da su ušli u Čitluk i kada sam ja gledao već su bili u prvoj ulici.

Vezano uz Bosiljku Bjegović ja mogu reći da ja ne znam kako je ona poginula iz osobnog viđenja, već samo znam ono što mi je ispričano. Tužitelj mi predočava da sam ja rekao da sam njeno tijelo identificirao u Medku, ali to nije bila ona, već je to bila Mica Krajnović koja je na sebi imala opanke, a Stanu Krajnović sam također identificirao i ona je na sebi imala visoke čizmice svijetlosmeđe koje su malo vukle na crveno.

Stana Krajnović je bila tamo bez glave, ja ne znam je li glava bila skroz izgorjela, ali gornji dio je bio izgorio skroz osim onoga što sam rekao za ruku i za torbu. Noge nisu bile izgorene. Mica Krajnović je bila skroz izgorena, ja ne znam je li tamo bilo možda 15 kg njezinih ostataka. dodajem da je Stana bila stara oko 70 godina, a Mica još i starija, možda 74 ili 75. Pripadnici UNPROFOR-a koji su donijeli njihove ostatke su rekli da su ih našli u zaseoku Pjevači, a to je možda 500 metara od mjesta gdje su one stanovale.

Dalje odgovaram da sam ja od imovine imao kuću, a i novu kuću, imao sam sjenik i štale u kojima su bile krave i svinje, imao sam kokoši i prasca i to 2. Imao sam također i auto i to jedan „fíćo“, a drugi je bio „stojadin“. Sve je to opljačkano, a kuća je spaljena s time da mislim da je ljetna kuća minirana, jer su zidovi bili prema vani. To sam sve vidio negdje 1995. kada sam prvi puta bio na svom imanju, sve je bilo uništeno. Meni je pričao jedan čovjek kod kojega sam ja radio u Karlovcu, a on sad više nije tamo, da je bio u specijalnoj policiji, i da su oni bili u mojoj kući 3 ili 4 dana nakon 09.09. Rekao mi je da su se onda morali povući a da kad su otišli da je sve na mom imanju još bilo čitavo.

Dalje odgovaram da u Čitluku nije bilo nikakvih vojnih utvrda, bio je jedan bunker koji je bio iskopan u zemlji nasuprot ulaza u Čitluk. U Čitluku je bilo domaće stanovništvo i to većinom stariji, a znalo je biti 15 do 20 vojnika koji su došli iz Gračaca. Međutim, na dan napada njih nije bilo i iz Čitluka, koliko je meni poznato, nije ispaljen niti jedan metak. U početku rata iz Srbije su došli nekakvi vojnici, a oni su rekli da su vojnici od Vuka Draškovića. Međutim, njih je domaće stanovništvo potjeralo nakon prvog napada na Divoselo. Ja znam da je Gospić bio granatiran, ali po mojim saznanjima on je granatiran iz Divosela i to su radili vojnici koji su došli iz Gračaca. Znam da je i Gospić tučen iz Medka s tenkovima.

Zastupnik optužbe navodi da nema više pitanja.

Na posebna pitanja branitelja I optuženika, odvjetnika Čede Prodanovića, odgovaram da sam ja već rekao da je bilo tamnih uniformi, maskirnih koje su imale nekakve flekove po sebi, a bile su i neke sivo-maslinaste uniforme. Kada me branitelj pita za istočnonjemačke uniforme, ja znam za njih da su one imale nekakve crte po sebi, ali to sam vidio tek kasnije. Vojnici su na glavi imali kacige, nisam vidio ništa drugo, a i kako bih kada su oni bili daleko a i nisam baš zagledavao detaljno. Kad mi

branitelj predočava da sam haškim istražiteljima rekao da su neki imali beretke, a neki bejzbol kape, odgovaram da za bejzbol kape sigurno tako nešto nisam rekao.

Kad mi branitelj predočava da sam govorio o stotinjak ili dvjestotinjak vojnika koji su imali crne košulje, crne hlače i crne beretke, a danas sam spomenuo dvadesetak uniformi u tamnim uniformama odgovaram da sam tridesetak vojnika vidio da su ušli u Čitluk, a iza njih je bilo još, nisam ih sve brojao. Kad mi branitelj predočava da sam spominjao i specijalne jedinice, odgovaram da mislim da su i oni bili tamo i da su imali uniforme maslinaste boje. Kada mi branitelj predočava dio iskaza gdje govorim o istočno njemačkim uniformama i grupama od 10-tak vojnika, odgovaram da sam ja tek kasnije shvatio da su to istočnonjemačke uniforme, ali sigurno nisam spominjao bejzbol kape.

Dalje odgovaram da su u Čitluku postojale seoske straže, ja sam također držao stražu i bilo je otprilike četrdesetak takvih ljudi. Od naoružanja bilo je automatskih i poluautomatskih pušaka, a bio je i jedan mali minobacač. U Divoselu su bili vojnici iz Gračaca, Srba i Knina. Bilo ih je 20 do 30. Kad mi branitelj predočava da sam haškim istražiteljima rekao da ih je bilo osamdesetak, odgovaram da ih je 80 došlo u početku a onda su se smjenjivali u smjene od po tridesetak. U času napada bilo je, ja mislim, tridesetak ljudi i tada je tamo od naoružanja bilo automatskih pušaka, puškomitraljeza, a sjećam se da su bila i 4 minobacača od 120 mm. Kad mi branitelj predočava da sam haškim istražiteljima rekao da su u Divoselu bila i tri planinska topa od 90 mm, odgovaram da je to točno, zaboravio sam to danas spomenuti, ti topovi su bili na Glavici.

Kada me branitelj pita na temelju čega sam ja razlučio što je bilo uništeno za vrijeme napada, a što je nastradalo nakon napada, odgovaram da sam ja to zaključio na temelju onoga što je slikao UNPROFOR kada su nam pokazivali te slike i kada su dovodili tijela. Tada su i rekli da sve kuće nisu uništene. Kada sam 1996. prvi puta došao tamo, u Čitluk, a prije se nije niti moglo, niti jedna kuća više nije bila cijela.

Branitelj I optuženika navodi da nema više pitanja.

Na posebna pitanja branitelja II optuženika, odvjetnika Željka Olujića, odgovaram da je meni poznato da se iz Divosela čula pucnjava kada je bio napad, pa sam ja zaključio da su srpski vojnici pucali iz Divosela. Iz Čitluka se nije pucalo, a to sam ja vidio jer sam s Vijenca gledao i iz Čitluka se nije pucalo.

Dalje odgovaram da kada sam išao na stražu ja sam dobio pušku od zapovjednika straže, a kada sam sa straže odlazio onda sam tu pušku predao natrag zapovjedniku. Riječ je o poluautomatskoj puški, a streljivo je bilo u njoj.

Bosiljku Bjegović nitko nije našao. Ja sam samo čuo od osobe koja je vidjela da je Bosiljka Bjegović ubijena na pragu, na stepenicama, pred kuhinjom. Kad me branitelj pita od koga sam to čuo odgovaram da to ne bih odgovorio s obzirom na zaštitu koju imam kao svjedok.

Kada mi branitelj predočava moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima (4. strana, zadnji odlomak) gdje ja govorim o tome da je tijelo Bosiljke Bjegović potpuno izgorjelo, odgovaram da sam već rekao da je to pogrešno i da to nije Bosiljka Bjegović

već Mica Krajnović. Kad me branitelj pita zašto se nisam predao ja mogu samo odgovoriti protupitanjem kome bih se predao kada sam vidio tu buku i nadiranje hrvatske vojske i viku, a osim toga Štefica Krajnović i Ankica su ubijene u svom dvorištu, a one su bile Hrvatice. Čuo sam da su se neki predali, a za njih se onda više ništa ne zna.

Na posebna pitanja branitelja II optuženika, odvjetnika Vlatka Nuića, odgovaram da u Čitluku nije bila nikakva prostorija koja je služila kao zatvor. Nitko nije dovođen sa strane da bi radio u Čitluku.

Dalje odgovaram da sam ja bio prisutan kada je UNPROFOR u Medak dovezao tridesetak tijela radi identifikacije, a to je bilo 2 ili 3 dana iza napada. Bio sam prisutan kada su ta tijela vađena iz vreća, a to je sve bilo u jednoj prostoriji u zgradi općine u Medku. Sjećam se da sam tamo prepoznao i Marka Vujnovića koji je poginuo od metka. Savu Rajčevića ja nisam prepoznao ali sam čuo od Nikole Pjevača, koji je bio vozač saniteta, da je dovezao njezino mrtvo tijelo. Ja nisam kasnije čuo da bi 6 mjeseci od tada bilo pronađeno tijelo koje je također identificirano kao Sava Rajčević.

Branitelji II optuženika navode da nemaju više pitanja.

Na posebna pitanja I optuženog Rahima Ademija odgovaram da je zapovjednika seoskih straža bilo više, jedan je bio Branko Krajnović, a jedan je bio, i to u početku, oficir JNA Nikola Krajnović. Samo je taj Nikola je imao čin JNA, a bio je i jedan rezervni vodnik iz JNA, ali se ne sjećam imena, znam da smo ga zvali Bekić. Ljudi koji su bili u seoskim stražama dobili su nekakvu naknadu u dinarima, to je bilo simbolično, moglo se kupiti 10 dag kave za to. Ja sam čuo da je Velebit sa srpske strane bio razminiran i da je zapovjednik Kordić rekao da je to razminiranje bilo da bi srpska vojska mogla Velebit očistiti od hrvatske vojske koja je bila tamo. Ja osobno mislim da je to obmana bila i da je to napravljeno da bi hrvatska vojska mogla lakše proći.

Dalje odgovaram da je Kordić u Čitluku bio zadnji puta četiri dana prije napada kako bi uvjerio ljude da je sve u redu, da se neće ništa desiti, jer su ljudi bili u panici. Naime, ljudi su se bojali tamo jer su imali iskustva iz tog područja iz 2. svjetskog rata.

Dalje odgovaram da sam ja čuo da se priča o jednoj diverzantskoj akciji koju je izvelo 20-tak vojnika iz Gračaca kada su na području Bukove Glavice na Velebitu napali jedan dio koji je držala hrvatska vojska i ubili jednog ili dva hrvatska vojnika.

I optuženi navodi da nema više pitanja.

Na posebna pitanja II optuženog Mirka Norca odgovaram da ja imam dobar vid, nemam dioptriju, niti nosim naočale. Na pitanje zašto je Nikola Matić bio na osmatračnici predsjednik vijeća donosi:

r j e š e n j e

Zabranjuje se odgovor na pitanje jer je isto kaciozno.

Dalje odgovaram da sam ja na brdo Vijenac otišao zato da vidim što se dešava. Na tom mjestu je ranije bila osmatračnica UNPROFOR-a, ali su oni 2 dana prije napada otišli i nije ih tamo bilo. Nikola Matić živio je kod sestre ispod brda Vijenac i kada sam ja došao gore on je već tamo bio i gledao što se dešava. Ja nisam imao vojnu zadaću gledati od tamo što se dešava.

U Jovićima nije bilo minobacača, oni su bili, kao što sam rekao, u Divoselu blizu kuću Bosiljke Bjegović i od tamo su tukli po Gospiću.

Na pitanje je li u Čitluku bila bitnica protuoklopnih topova – ZISOVA - predsjednik vijeća zabranjuje odgovor na to pitanje jer je isto kaciozno obzirom da je svjedok već odgovorio da nije bilo takvog naoružanja u Čitluku.

Na pitanje je li svjedoku poznato da je lijevo od Čitluka bio postavljen vod protuoklopnih oružja predsjednik vijeća zabranjuje pitanje jer je irelevantno.

I optuženi navodi da nema više pitanja.

Na posebna pitanja predsjednika vijeća odgovaram da ja nisam vidio kako je do paljenja kuća došlo. Kada mi predsjednik vijeća predočava moj iskaz koji sam dao haškim istražiteljima gdje sam rekao da sam ja vidio kako vojnici u crnom ulaze u kuće u Čitluku i da bi malo kasnije izašli iz njih pa bi se kasnije vidjelo da se iz kuća dimi i da su zapaljene, odgovaram da je to točno. Dalje odgovaram da ja Micu Krajnović znam samo pod imenom Mica. Ja ne znam koje je njeno pravo ime, a kada me predsjednik vijeća pita znam li Nedjeljku Krajnović odgovaram da je to možda Micino pravo ime, ali doista navodim da ne znam."

II optuženi Mirko Norac navodi primjedbe na iskaz svjedoka:

„Prvo, u Čitluku je postojala satnija od 80 do 100 ljudi koja je imala i artiljerijsko naoružanje. Drugo, svjedok je s osmatračnice navodio topničku paljbu po hrvatskoj vojsci, i treće, 9. gardijska brigada nije imala crne uniforme, već su svi bili obučeni jednoobrazno.“

Nakon toga svjedok navodi:

„Ja ostajem kod onoga što sam rekao. Nikakve artiljerije u Čitluku nije bilo, jer da bje bilo valjda bi se pucalo. ja nisam sa osmatračnice nisam nikoga navodi, jer tamo nisam imao koga. Ja ne znam kakve je uniforme imala 9. gardijska, ispričao sam što sam vidio“.

Daljnijh pitanja nema.

Svjedocima danas ispitanima biti će isplaćena uobičajena naknada koja se isplaćuje pristupjelim svjedocima.

Nema primjedbi na rješenje, rješenje pravomoćno.

Branitelj II optuženika se obraća vijeću pitanjem može li se znati hoće li tko od ugroženih svjedoka biti ispitan sutra, pa predsjednik vijeća objavljuje da će to biti

obavljeno sutra. S obzirom da se zna koji svjedoci će biti ispitani kao ugroženi, obrana i optužba moraju biti spremni za ispitivanje.

U 13,21 sati iscrpljen je za danas predviđeni redoslijed. Glavna rasprava se prekida, a nastavak se određuje, kao što je određeno ranije, za sutra u 9,30 sati, što svi prisutni primaju na znanje i na raspravu se obvezuju pristupiti.

Dovršeno u 13,21 sati.

Predsjednik vijeća

Zapisničar